

การพัฒนาครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 The Teacher Development of Learning Management Based on Child Centered Approach in the 21st Century

รุ่งทิwa บุญศรี

Rungtiwa Boonsri

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโนกเขียน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

School Director Ban Na Nok Khian School, Nong No Subdistrict, Mueang District, Maha Sarakham Province

Corresponding Author Email: ning.rungtiwa@hotmail.com

Received: 10 August 2022

Revised: 18 August 2022

Accepted: 19 August 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 170 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจงทั้งหมดในกลุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จังหวัดมหาสารคาม มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.09) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย โดยอยู่ระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ 1) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{x}$ = 4.70) 2) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองที่ดี ($\bar{x}$ = 4.68) 3) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ($\bar{x}$ = 4.52) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การพัฒนาครู, การจัดการกระบวนการเรียนรู้, เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Abstract

The purposes of this study were to assess the results of teacher development in the management of student-centered learning processes in the 21st century. This was a quantitative research. The research tools were questionnaires, with a sample group of 170 teachers and educational personnel who were all selected by specific means in the Educational Service Area Office Group 1 Maha Sarakham Province. The data collected from the questionnaire were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation. The results showed that The development of teachers in the student-centered learning process in the 21st century overall was at a high level with an average ($\bar{x}$ = 4.09). At the highest level, 3 items are: 1) There is a promotion of learning for learners to have a public mind. and social responsibility ($\bar{x}$ = 4.70) 2) It promotes learning for learners to be good citizens ($\bar{x}$ = 4.68) 3) It encourages learners to learn new things that are useful. to oneself and society ($\bar{x}$ = 4.52), respectively.

Keywords: Teacher Development, Learning Management, Based on Child Centered

บทนำ

ปัจจุบัน กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งอิทธิพลและผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และอื่น ๆ ซึ่งจากอิทธิพลดังกล่าวพลเมืองหรือประชาชนในสังคมนั้น ๆ จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาตนเองที่ดี หรือได้รับการพัฒนาจากรัฐที่เรียกว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อประชาชนมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Skill) ความรู้ด้านวิชาชีพในการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และวิชาการความรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ฯลฯ (ถนอมพร เลาหงส์แสง, 2557)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาแนวคิดนี้ตั้งอยู่บนฐานคิดที่เชื่อว่ารูปแบบการศึกษาในช่วงศตวรรษที่ 20 ซึ่งเน้นย้ำแต่การเรียน และท่องจำเนื้อหาในสาระวิชาหลัก อาทิ คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ภาษาสังคมศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการอ่านฟังบรรยายโดยยึดเนื้อหาจากหนังสือ และตำรา เป็นรูปแบบที่ครูในประเทศไทยคุ้นเคย และใช้กันมากครูจะพยายามบรรยายบอกทุกสิ่งทุกอย่างตำรา หรือหนังสือให้นักเรียนจดบันทึกแล้วนำไปใช้สอบวัดเก็บเป็นคะแนนความรู้โดยสรุปก็คือ ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) ต่อมาครูเริ่มนำเทคโนโลยีมาช่วยในการนำเสนอเนื้อหาให้กับนักเรียนได้รับรู้ซึ่งก็ยังถือว่าเป็นการยึดครูเป็นศูนย์กลางไม่เพียงพออีกต่อไปสำหรับการเตรียมความพร้อมนักเรียนในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (วนิดา ภูขานี, วัฒนา สุวรรณไตรย์ และไชยา ภาวะบุตร, 2564)

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านสื่อและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ซึ่งต่างจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั่วไปที่เน้นให้เด็กศึกษาหาความรู้จากการสอนของครูโดยตรง แนวการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เกิดขึ้นจากความเชื่อพื้นฐานที่ว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาได้ตามความต้องการของตัวเอง แต่แตกต่างที่ความต้องการ ความสนใจและความถนัด รวมไปถึงทักษะต่าง ๆ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงไม่ควรที่จะเป็นไปในแนวทางเดียว ควรมีความหลากหลายและตอบสนองได้กับเด็กทุกกลุ่ม ซึ่งข้อดีของการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Child Center นั้น คือการที่ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้นำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ตามความเหมาะสมและความต้องการของเขา ซึ่งจะแตกต่างกับการจัดการศึกษาในรูปแบบทั่วไป ที่ครูเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ดี การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ ครูผู้สอนจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ และเรียนรู้ทักษะความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมไปถึงต้องรู้จักหะในการสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเข้าไปในการเรียนรู้ของพวกเขา เพราะการกำกับดูแลของครูในการจัดการเรียนรู้ตามแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ ถือเป็นตัวแปรหนึ่งในการส่งเสริมให้การจัดการศึกษารูปแบบนี้มีประสิทธิภาพ (นรรีชต์ ผืนเขียว, 2561)

ดังนั้น จากความสำคัญและเนื้อหาในข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะทำการศึกษาวิจัยโดยใช้พื้นที่สถานศึกษา จังหวัดมหาสารคาม เขต 1 เป็นพื้นที่กรณีศึกษา ทั้งนี้ เมื่องานวิจัยสำเร็จจะเป็นแนวทางหรือรูปแบบในการนำไปสู่การจัดทำแผนเพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 170 คน ที่มาจากการเลือกทั้งหมดแบบเจาะจงในกลุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จังหวัดมหาสารคาม

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลความรู้ครูหลังจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 และเพื่อประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงก์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.249) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.80–1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25–0.75 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) หรือข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

การประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 การพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21

ที่	หัวข้อการประเมินผล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	มีการใช้สื่อสารสนเทศ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหา และการค้นหาความรู้	3.60	0.28	มาก
2	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกระบวนการเรียนการสอน	3.73	0.40	มาก
3	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ หรือการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.20	0.44	มาก
4	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม หรือการสร้างกระบวนการทำงานร่วมกัน	4.12	0.36	มาก

5	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ โดยการใช้ IT เพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้ในการเรียน	4.34	0.40	มาก
6	มีการส่งเสริมทักษะวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญให้กับผู้เรียน	3.84	0.26	มาก
7	มีการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources) จากชุมชนเข้ามาใช้ในโรงเรียน	3.47	0.42	มาก
8	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และสะท้อนผลการเรียนรู้	3.43	0.44	มาก
9	มีการส่งเสริมการสรางนวัตกรรม หรือวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการกับเทคโนโลยี	4.00	0.40	มาก
10	มีการส่งเสริม หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการเรียนรู้แบบการค้นคว้าทดลอง	4.33	0.36	มาก
11	มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นภาวะผู้นำ	4.42	0.41	มาก
12	มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองที่ดี	4.68	0.38	มากที่สุด
13	มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.70	0.46	มากที่สุด
14	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างผลงานด้วยตนเอง	4.30	0.26	มาก
15	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการปรับตัวให้เข้ากับชุมชน ท้องถิ่น และสังคม	4.00	0.38	มาก
16	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรอบรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.52	0.44	มาก
17	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง	4.44	0.40	มาก
18	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	4.52	0.42	มากที่สุด
รวม		4.09	0.38	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.09) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย โดยอยู่ระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ 1) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{x}$ = 4.70) 2) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองที่ดี ($\bar{x}$ = 4.68) 3) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ($\bar{x}$ = 4.52) และอยู่ในระดับมากจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ 1) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{x}$ = 4.44) 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และสะท้อนผลการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.43) 3) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นภาวะผู้นำ ($\bar{x}$ = 4.42) 4) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ โดยการใช้ IT เพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้ในการเรียน ($\bar{x}$ = 4.34) 5) มีการส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการเรียนรู้แบบการค้นคว้าทดลอง ($\bar{x}$ = 4.33) 6) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างผลงานด้วยตนเอง ($\bar{x}$ = 4.30) 7) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ หรือการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{x}$ = 4.20) 8) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม หรือการสร้างกระบวนการทำงานร่วมกัน ($\bar{x}$ = 4.12) 9) มีการส่งเสริมการสรางนวัตกรรม หรือวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการกับเทคโนโลยี ($\bar{x}$ = 4.00) 10) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการปรับตัวให้เข้ากับชุมชนท้องถิ่น และสังคม ($\bar{x}$ = 4.00) 11) มีการส่งเสริมทักษะวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญให้กับผู้เรียน ($\bar{x}$ = 3.84) 12) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 3.73) 13) มีการใช้สื่อสารสนเทศ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหา และการค้นหาความรู้ ($\bar{x}$ = 3.60) 14) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรอบรู้

ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.52$) และ 15) มีการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources) จากชุมชนเข้ามาใช้ในโรงเรียน ($\bar{x} = 3.47$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 พบว่า การพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.09$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย โดยอยู่ระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ 1) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{x} = 4.70$) 2) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองที่ดี ($\bar{x} = 4.68$) 3) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ($\bar{x} = 4.52$) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ 1) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{x} = 4.44$) 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และสะท้อนผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.43$) 3) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นภาวะผู้นำ ($\bar{x} = 4.42$) 4) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ โดยการใช้ IT เพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้ในการเรียน ($\bar{x} = 4.34$) 5) มีการส่งเสริม หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการเรียนรู้แบบการค้นคว้าทดลอง ($\bar{x} = 4.33$) 6) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างผลงานด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.30$) 7) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ หรือการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 4.20$) 8) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม หรือการสร้างกระบวนการทำงานร่วมกัน ($\bar{x} = 4.12$) 9) มีการส่งเสริมการสรานนวัตกรรม หรือวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการกับเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.00$) 10) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการปรับตัวให้เข้ากับชุมชน ท้องถิ่น และสังคม ($\bar{x} = 4.00$) 11) มีการส่งเสริมทักษะวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญให้กับผู้เรียน ($\bar{x} = 3.84$) 12) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.73$) 13) มีการใช้สื่อสารสนเทศ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหา และการค้นหาความรู้ ($\bar{x} = 3.60$) 14) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรอบรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.52$) และ 15) มีการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources) จากชุมชนเข้ามาใช้ในโรงเรียน ($\bar{x} = 3.47$) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

การประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 พบว่า การพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.09$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย โดยอยู่ระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ 1) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{x} = 4.70$) 2) มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองที่ดี ($\bar{x} = 4.68$) 3) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ($\bar{x} = 4.52$) ซึ่งสอดคล้องกับถนอมพร เลาหงษ์แสง (2557) สำหรับยุคแห่งเทคโนโลยีและการสื่อสารที่เต็มไปด้วยข้อมูลสารสนเทศหลากหลายครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีทักษะสำคัญสำหรับยุคนี้ที่เรียกว่า C-Teacher นั่นเอง C-Teachers1 ประกอบด้วยทักษะที่จำเป็น 8 ประการ ได้แก่ 1) Content: ผู้สอนต้องมีความรู้และ

ทักษะในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี 2) Computer (ICT) Integration: ผู้สอนต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียน การ 3) Constructionist: ผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นได้เองจากการเชื่อมโยงต่าง ๆ ผ่านการ ประยุกต์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากในชั้นเรียนและจากการศึกษาด้วยตนเอง 4) Connectivity: ผู้สอนต้องสามารถจัด กิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้สอนในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา 5) Collaboration หมายถึงการที่ผู้สอนมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพกล่าวคือ ผู้สอนจะต้องมีทักษะในบทบาทของการเป็นโค้ชหรือที่ปรึกษาที่ดีในการเรียนรู้ของนักเรียน 6) Communication: ผู้สอนมีทักษะ การสื่อสาร 7) Creativity: ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายแปลกใหม่จัด สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด 8) Caring: ผู้สอนต้องมีมิตาจิตต่อผู้เรียน ต้องแสดงออกถึงความรักความห่วงใยอย่างจริงใจต่อผู้เรียน

และสอดคล้องกับวนิดา ภูขำนิ, วัฒนา สุวรรณไตรย์ และไชยา ภาวะบุตร (2564, น.155-156) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา สมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า พบว่า 1) ผลการศึกษาองค์ประกอบ สมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้าองค์ประกอบสมรรถนะของครูเพื่อ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า 10 องค์ประกอบ 44 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1.1) ทักษะการสื่อสารมี 3 ตัวชี้วัด 1.2) การจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญมี 5 ตัวชี้วัด 1.3) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมี 3 ตัวชี้วัด 1.4) ภาวะ ผู้นำครูมี 5 ตัวชี้วัด 1.5) คุณธรรม และจริยธรรมในวิชาชีพมี 6 ตัวชี้วัด 1.6) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ จัดการเรียนรู้อีก 5 ตัวชี้วัด 1.7) การพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการมี 2 ตัวชี้วัด 1.8) ทักษะการคิดมี 5 ตัวชี้วัด 1.9) การทำงาน เป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมี 7 ตัวชี้วัด และ 1.10) การวัดและการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนมี 3 ตัวชี้วัด 2) ปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า ประกอบด้วย 2.1) ครู ขาดทักษะการสื่อสาร 2.2) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย 2.3) ครูขาดการพัฒนา ความรู้ความเข้าใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2.4) ครูขาดการพัฒนาภาวะผู้นำครู 2.5) ครูขาดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ในวิชาชีพ 2.6) ครูมีทักษะในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ 2.7) ครูต้องการมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ 2.8) ครูขาดการพัฒนาทักษะการคิด 2.9) ครูต้องการพัฒนาการ ทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันให้มากยิ่งขึ้น 2.10) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลเพื่อ พัฒนาผู้เรียนไม่เพียงพอ 3) แนวทางพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเลือกแนวทางการพัฒนาโดยร่วมกันกำหนดโครงการ/กิจกรรมจำนวน 10 โครงการ 20 กิจกรรม และ 4) ผล การศึกษาการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการนำผลการวิจัยไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อจะได้เกิดการเปรียบเทียบผลของการ ดำเนินการวิจัย

1.2 ควรมีการขยายผล โดยการจัดเวทีคืนข้อมูลสู่โรงเรียน หรือสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การใช้เป็นรูปแบบการพัฒนาใน สถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควร มีการจัดทำวิจัยในรูปแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมและครบถ้วน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสังคมต่อไป

2.2 ควร มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันในการค้นหาตัวชี้วัดและตัวบ่งชี้ในการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและเป็นไปตามกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายอย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษา ครู กลุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จังหวัดมหาสารคาม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการวิจัย อีกทั้ง ยังได้ให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ และในการทำวิจัยครั้งต่อไป ตลอดจน ขอขอบนักเรียนทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและร่วมกันขับเคลื่อนงานวิจัยนี้จนสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2557). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21*. เชียงใหม่: สำนักบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นรรีชต์ ฝิ่นเชียร. (2561). *Child center* เหมาะกับการเรียนการสอนแบบใด. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2564, จาก <https://www.truelookpanya.com/education/content/68591>
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กทม: สำนักพิมพ์
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วนิดา ภูขานี, วัฒนา สุวรรณไตรย์ และไชยา ภาวะบุตร. (2564). การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11(3), 155-169
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์. (2556). *การพัฒนาการศึกษาของไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: บริษัทสาธิตแอนด์ซันพรินติ้ง